

Gaza 2024

Bild: Anadolu/getty images

Mariupol 2022

Bild: Anadolu/getty images

En ny roll för världens länder och FN – Öppet brev och namninsamling

Runt om i världen pågår många konflikter som orsakar stort lidande och omöjliggör för människor att bygga en bra framtid.

Vi är många som känner förtvivlan över det ofattbara lidandet och förstörelsen i alla dessa konfliktzoner. Dessutom känner vi en maktlöshet över att inte kunna bidra till utveckling för fred, samlevnad och respekt mellan medmänniskor.

Med detta öppna brev och denna namninsamling vill vi uppmana makthavare och beslutsfattare att ta steg som leder till en varaktig fred, vänskap mellan medmänniskor och återuppbyggnad av samhällen.

Det finns idag ingen aktör som ensam kan agera för att avbryta strider och erbjuda lösningar för att bygga fred.

FN har idag begränsade möjligheter att ta på sig en sådan roll. Detta bland annat på grund av sina beslutsprocesser, där enskilda länder har vetorätt, och sin finansiering, där länder i konflikter bidrar. Vår förhoppning är att detta är möjligt att förändra om världens länder kan enas om att ge FN en delvis ny roll och ett nytt mandat.

Vi vill också framföra tanken att en fredsplan inte nödvändigtvis måste innebära att någon av de stridande parterna står som vinnare när vapnen läggs ner. Ur de enskilda människornas perspektiv kan det många gånger vara viktigare att undvika en situation där striderna fortsätter. Då är alla förlorare!

Då måste det också finnas alternativa vägar framåt.

En möjlig väg till fred

Varje konflikt har sina egna förutsättningar, med olika bakomliggande orsaker, problem och möjligheter till lösningar. Därför kommer varje fredsplan att behöva vara unik.

Konflikter skapar ofta sår som tar lång tid att läka, kanske generationer. Därför måste också konfliktlösningar tillåtas ta tid.

Världens länder bör därför ge FN i uppdrag att söka lösningar och genomföra planer för fred och återuppbyggnad som ger tid och möjlighet för invånarna att själva forma sin väg och framtid och inte pressar på de drabbade en färdig lösning.

En fredsplan bör ha målet att nå en långsiktigt hållbar fred där invånarna kan leva tillsammans i respekt för varandra och gemensamt bygga upp samhället så att alla har möjlighet att få ett bra liv.

I en sådan process kan världens länder, genom FN, åta sig att bevaka och demilitarisera de berörda områdena och att upprätthålla lag och ordning tillsammans med det lokala polisväsendet.

De kan också åta sig att leda och finansiera återuppbyggnaden samt att aktivt arbeta för att skapa respekt och vänskap.

FN kan också få i uppdrag att leda en process mot fria val av styressätt, regering, eventuella unioner och/eller självständighet och på sikt en avveckling av FN:s engagemang i de berörda områdena.

Slutord

Utan att förta allvaret och lidandet i andra konflikthärddar har det här brevet aktualiserats av två konflikter, invasionen av Ukraina och kriget mellan Hamas och Israel. De konflikterna har det gemensamt att de pågått under lång tid, samt skapat stor förstörelse och mycket lidande för befolkningen. Dessutom har de potential att utvecklas till världskrig. Allvaret understryks av att flera av parterna har tillgång till kärnvapen. Risker är därmed uppenbara att vi endast är ett felaktigt beslut från en total förstörelse av världen som den ser ut idag.

Undertecknarna vill – inför risken att ett kärnvapenkrig med våld tvingar fram en förändring - med det här brevet uppmana världens ledare och makthavare att:

- Arbeta för att ge FN en delvis ny roll med ett större mandat och möjlighet att ingripa i konflikthärddar samt leda processer som leder till varaktig fred och bra livsbetingelser för människorna i de drabbade områdena. Detta utan de låsningar beslutsmässigt och ekonomiskt som idag motverkar sådant arbete.
- Övertyga parterna i pågående och kommande krig och konflikter att lägga ner vapnen och acceptera en lösning utan vinnare på den politiska nivån men där civilsamhället och de enskilda människorna står som vinnare.

Att förändra förutsättningarna för FN:s arbete är en process som kommer att ta tid. Därför kommer resultatet av det här öppna brevet och namninsamlingen rimligen inte att kunna påverka utgången av kriget i Ukraina och i Gaza. Förhoppningen är att en förändring kommer att ge världens länder och kommande generationer bättre möjligheter att förebygga och hantera framtida konflikter.

Mottagare

Mottagare av namninsamlingen är Sveriges utrikesminister Maria Malmer Stenergard, Sveriges EU-representanter, partiledarna för de svenska riksdagspartierna samt i förlängningen makthavare över hela världen.

Initiativtagare

Lars Lindstaf, arkitekt SAR/MSA, Vallentuna

i samarbete med

Elever från Södra Latins Gymnasiums elevkårs demokratiutskott, Stockholm

Ytterligare info om initiativtagarna och tankar kring process och fredsplan samt texten i det öppna brevet på flera språk finns på <https://www.layarmsdown.se>.